

Referat aftagerpanelsmøde

Studienævn for Filosofi og
Pædagogik

Emne: Aftagerpanel for Filosofi

Dato og tidspunkt: 24. oktober 2024 15-18

Sted: Comenius, SDU

Deltagere: Christina Oxholm Hansen

Emil Pope

Simone Sommer Degn (online)

Asger Steffensen

Mette Bock

Lea Hoffmann, SDU

Lasse Nielsen, SDU

Nikolaj Nottelmann, SDU

Camilla Cæsar Halldorsson (referent)

24. oktober 2024

cahal@sdu.dk
T +4565501489

Afbud fra: Tobias Kjeldgaard
Rasmus Balder Holmgaard Larsen
Morten Gad

-
- 1. Velkomst og præsentationsrunde** Aftagerpanelet præsenterede sig selv, og konstituerede sig med studieleder Nikolaj Nottelmann som forperson, mens Asger Steffensen valgtes som næstforperson.
 - 2. Konstitution: Valg af forperson og næstforperson**
 - 3. Afstemning om ændret kommissorium** Aftagerpanelet godkendte kommissoriet.
 - 4. Studieleders orientering om studiernes nøgletal og udfordringer** Nikolaj gennemgik nøgletallene for uddannelserne, hvor de primære opmærksomhedspunkter for bacheloruddannelsen er frafald og optag. Udviklingen i optag er alarmerende med et fald fra 45 studerende i 2020 til 9 studerende i 2024. Det taler ind i en generel tendens, der blandt andet ses ved andre studier såsom Religion, men også for filosofiuddannelser generelt på tværs af universiteter. KU udfylder deres studiepladser ud, men gennemsnitskarakteren for adgangskravet er nedadgående. AU udfyldte ikke deres kapacitetstal i år, derfor har studerende reelt haft frit valg mellem SDU og AU. Fra næste år er adgangskravet på SDU 7. Optag kandidatuddannelsen følger tendensen med 14 studerende i 2028 til 6 i 2024 (inkl. sidefagsstuderende).

Frafaldet fra BA-uddannelsen vurderes også i år som kritisk med 30%, og følger den generelle tendens for uddannelsen med en frafaldsprocent mellem 21% - 35% siden 2019.

På kandidatuddannelsen er ledigheden kritisk, idet den i 2023 blev opgjort til 34% (Målingerne er foretaget mellem 4.-7. kvartal efter endt uddannelse). Andelen af ledige har siden 2019 fordelt sig mellem 56% - 19% for de 6 - 16 årlige dimittender. Derudover er optaget på kandidatuddannelsen svingende og i den lave ende med 6 studerende (inklusive sidefagsstuderende) i 2024 (optaget har fordelt sig mellem 3 og 14 studerende siden 2018).

Dog peger undersøgelser og tilbagemeldinger på en generel tilfredshed med studiet. Det er et lille studie, men generelt opleves engagerede undervisere og studerende, hvilket muliggør produktionen af det filosofiske fagblad *Refleks*, der drives med et højt fagligt niveau, og fagrådet, der understøtter det sociale liv på uddannelsen.

Sammenfatning – og hvad vi arbejder på

Den største udfordring er rekruttering til uddannelserne, hvor vi er oppe mod en tydelig national tendens. Det kommende 7-trinskrav på kvote 1 på SDU risikerer at forværre rekrutteringsudfordringen.

Vi har igangsat en større og målrettet indsats omkring markedsføring til gymnasier og højskoler med filosofi-relaterede fag blandt andet med personlige besøg og oplæg. Derudover er der lavet ny brochure med ti gode grunde til at læse filosofi, som deles ud. Hjemmesiden er opdateret med konkrete jobmuligheder mm. og der arbejdes fortsat på at gøre hjemmesidens tekstdele og kommunikative greb skarpere. Opgaven er nu at vende den nedadgående kurve i optaget - det er første mål. Som følge af det dalende optagstal og et generelt udfordret uddannelsesregnskab, er en næste opgave at minimere omkostningerne ved at drive uddannelserne. Vi står derfor overfor omfattende studieordningsændringer.

Studiet har gennemgående været udfordret af et højt frafald, derfor arbejdes fortsat på at sikre et velfungerende studiemiljø, hvor vi er ekstra opmærksomme på udsatte studerende. Blandt andet gennem vores dygtig faglige vejleder, Lea Hoffmann, der bruger mange timer på samtaler med studerende i risikogruppen.

Et konkret tiltag med henblik på at lette overgangen til videregående uddannelse er at antallet af talkarakterer på 1. og 2. semester reduceres for at minimere presset ved eksaminerne.

Dimittendledighed efter endt kandidatuddannelse: Employabilitet har fået et større fokus gennem samarbejde med SDU RIO, ved at projektorienteret forløb er blevet obligatorisk på kandidatuddannelsen og at der er fokus på

hurtigt omsættelige kompetencer ind i erhvervslivet, såsom mundtlig og skriftlig formidling.

- 5. Drøftelse af forventninger til digitale kompetencer** På humaniora forholder alle uddannelser sig til, hvilke digitale kompetencer de studerende har gavn af i relation til det specifikke fagområde og kommende arbejdsopgaver. Dernæst om det er kompetencer, de skal erhverve sig under uddannelsen. Nikolaj efterspørger derfor aftagerpanelets besyv på relevante digitale kompetencer.

Asger Steffensen vurderer, at det forventes at arbejdstagere har et generelt digitalt kendskab, herunder til generativ AI, og er i stand til at udvælge hvilke værktøjer, der er passende i den givne opgaveløsning. Det lade sig være brainstorming, prompting, tekst- og videoproduktion med mere. Det forventes, at man kan gøre brug af værktøjer og reflektere over det produkt, det genererer. Som arbejdsgiver er man interesseret i slutproduktet og ikke metoden, der gøres brug af.

Der er en generel enighed i, at de studerende har en anden tilgang til og indsigt i den digitale udvikling, der raser afsted. Studiet skal derfor sikre, at rammerne omfavner udviklingen og ikke står i vejen. Det betones, at AI og generelt digitale kompetencer er vigtige, men ikke afgørende. Det er fagfagligheden, der gør vores dimittender særlige.

Det foreslås konkret, at man kunne inddrage AI i områderne omkring logik, argumentationsteori og kritisk tænkning, hvor man reflekterer over argumentet og bryder påstand og belæg ned.

- 6. Fremlæggelse og drøftelse af udkast til ny BA-studieordning (bilag)** Nikolaj fremlagde udkast til ny studieordning for bacheloruddannelsen, hvor flere af elementerne vil blive samtlæst på tværs af årgangene internt på studiet og på tværs af uddannelser. Både med henblik på at reducere antallet af undervisningstimer, men også for at imødekomme tendensen til lavere studenterbestand, der vil give hold med meget få studerende.

Det drejer sig blandt andet om Aktuelle temaer i filosofisk belysning (10 ECTS), der i nyt format vil blive todelt med 10 ECTS sammenlæst på 1 og 3. semester. Der vil således være et skiftende indhold og flere undervisere vil kunne varetage faget. Temaerne kunne fx være køn, retfærdig krig, sundhed.

Derudover ønskes at reducere det filosofihistoriske indhold på uddannelsen fra 25 ECTS til 20 ECTS. I praksis betyder det, at Tidlig moderne filosofi falder ud, og Antikken til Renæssancen og Oplysningstid til nutid dækkes i hhv. Filosofihistorie 1 og 2 (10 ECTS). De to fag udbydes på 2. og 4. semester og sammenlæses. Hvert fag hhv. tidsperiode udbydes hvert andet år.

Oprettelsen af et metodefag/akademisk håndværk (5 ECTS) på 1. semester, der samlæses med en anden humanistisk uddannelse.

Derudover er man generelt opmærksom på og åben for andre muligheder at forbedre uddannelsesregnskabet. Flere underviser på tværs af uddannelser og fakulteter, fx kandidaten i sygepleje statskundskab, psykologi, men det er svært at få aftalerne op at stå på lang sigt, og man mødes hurtigt med universitetspolitiske udfordringer og internt bureaukrati.

Aftagerpanelet er positive omkring løsningerne med samlæsningerne og den nye studieordning. Det pointeres dog, at det generelt indskrænker fleksibiliteten hos den enkelte studerende, og kan gøre det sværere at favne forsinkede studerende.

Emil Pope uddyber denne pointe og fortæller, at hans oplevelse som studerende var, at der næsten hvert år var strukturelle ændringer, der skabte situationer, man ikke havde forudset. Han er dog altid blevet mødt med hurtig brandslukning, der tog hensyn til den enkelte, men foreslår at man allerede nu gør forarbejdet og har løsninger klar til tænkte eksempler. Også for at sikre at besparelsen i undervisningstimer ikke blot flyttes til ekstra administrativ brandslukning.

Christina Oxholm nævner, at argumentationsteori og logik ideelt set kunne fylde mere i studieordningen, da det giver studerende konkrete værktøjer med videre i arbejdslivet.

Simone Sommer Degn påpeger, at mange af titlerne ikke i sig selv er særligt informative, fx aktuelle temaer, og henleder opmærksomheden på, at fagtitlerne har betydning i forhold til rekruttering og kompetenceafdækning. De må derfor også i højere grad gerne afspejle broen til erhvervslivet og gerne må være mere fremtids- hhv. løsningsorienterede. På den baggrund foreslås det, at Aktuelle temaer i filosofisk belysning omdøbes til Anvendt filosofi.

Lea Hofmann retter opmærksom på, at sammenlæsningerne kan give pædagogiske udfordringer i forhold til dynamikken mellem 'nye' førsteårsstuderende og mere garvede studerende. Det blomstrer ikke i sig selv, når man sætter to årgange sammen. Det nævnes modsat også, at niveauopdeling også kan have en fordel i, at flere understøtter undervisningen.

7. Drøftelse af markedsføringsstrategi

Nikolaj efterspørger input til, hvordan markedsføringen af studiet, foruden indsatsen på gymnasier og højskoler, skal gribes an.

Mette Bock byder ind med, at når ressourcerne er knappe, så må vi spørge os selv som, hvad vi kan gøre. Vi må tænke i alternativer, og kampagner via sociale medier behøves ikke at være professionelt producerede. Man kan

lave meget autentisk indhold selv. Kig på frivillige kræfter, og hvad vi selv kan gøre. Et oplagt greb er brug af testimonials, hvor alumner fortæller om, hvorfor de valgte uddannelsen og hvad de laver i dag. Mette fortæller, at hun i sin tid valgte at læse filosofi fordi, hun ville vide mere om, hvad det vil sige at være menneske. Spørgsmål er lige så vigtigt nu, i denne tid, og der er mulighed for at vi kan øge efterspørgslen. Dog er det væsentligt, at overvægten af studerende ikke vælger uddannelsen med henblik på at blive underviser. Det er de færreste, der bliver det.

Lea Hoffman svarer, at der er oprettet en gruppe af frivillige. Næste skridt bliver at få produktion af content til sociale medier som del af opgaverne. Aftagerne tilkendegiver alle, at de gerne vil bidrage med en alumnevideo.

Aftagerpanelet noterer sig problematikken i, at studerende gennem studietiden som udgangspunkt kun kan spejle sig i undervisere og forskere, da de færreste skal den karrierevej. Der savnes mere repræsentation fra det egentlige arbejdsmarked. Måske forskerkaffe skal have et iværksætterfokus i stedet?

Simone Sommer Degn foreslår at der etableres et alumnenetværk, hvor der afvikles et tilbagevendende event, fx en sommerfest, hvor alumner kan netværke på tværs og studerende ligeledes har muligheden for at møde alumner / potentielle arbejdsgivere eller samarbejdspartnere ind i et projektorienteret forløb. Ligeledes åbner hun op for, at man kunne gøre sig attraktiv ved at indgå internationale aftaler, så det var lettere for studerende at komme på udveksling i andre lande.

Asger Steffensen fortæller, at de har erfaring med at rækkevidden for opslag på sociale medier er langt større, når de deles fra private personer i stedet for en organisation- eller firmaprofil. Han påpeger også, at da tendensen omkring søgning til filosofi er et nationalt problem, så kunne man samle kræfterne og lave en national kampagne og søge midler ved relevante fonde. Fx Dansk Filosofisk Selskab. Han efterspørger også mere skarphed omkring, hvad uddannelsesprofilen er på SDU. Hvordan skiller vi os ud fra andre uddannelser?

Flere aftagere peger på, at det ville være ideelt, hvis uddannelsen på SDU i højere grad profilerede sig på koblingen til erhvervslivet og erhvervsfremme. At der blev etableret flere ekskursioner ud af huset fx på virksomhedsbesøg.

- 8. Drøftelse af projektorienteret forløb på kandidatuddannelsen** I samme ombæring blev projektorienteret forløb kort vendt. Aftagerpanelet er af den holdning, at det er en vigtig mulighed for den enkelte studerende, og at de selv kun havde gode erfaringer med forløbet. Det pointeres, at det vigtigste ikke nødvendigvis er hvilke opgaver, man skal løse, men at man får et samarbejde op at stå og gør sig de erfaringer. Emil Pope understreger

vigtigheden i, at de studerende møder en arbejdsplads med gåpåmod og siger han er åben overfor at have en studerende i projektorienteret forløb.

9. Eventuelt

Intet til referat.

Med venlig hilsen

Nikolaj Nottelmann
Studieleder

Camilla Cæsar Halldorsson
Studienævnsssekretær